

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
hétféltételeivel a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Helyben, házhoz hordva:
Félévre 18 korona.
Egy óra 8 korona.
Vidéken:
Félévre 18 korona.
Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Tünetek.

A nagy tüzvész emésztő lángolással lobog még ama fészkeiben, ahol elfojtani nem sikerült. Az égig érnek ezek a vörös tüzc-óvák s a látszat szinte azt mutatja, hogy a veszedelem ereje nem csökkent, hogy agyujtogatók új és új tápanyagot hordanak a gigászi mágjára, amelyen mintha a szeretet és az emberiség hamvadna el örökre.

Holott nem így van: a kártevők szándékát már megtűrtük, a veszedelem lokalizálva van s a központi hatalmak igenis ott tartanak, hogy az utolsó, a döntő vérsugarakat irányítják a katalizma tüzmagvai ellen, amely sustereregve és sziporkázva védekezik, mert életét és lényegét védi, mert lángolni, égni és pusztítani akar.

És mert érzi, hogy ereje sorvad, hogy tápláléka fogytán, hogy a nemtelen indulatok ama forrása, amelyből eredt, immár apadóban s hogy lassanként azok is, akik őrzőngő vitustancát járták körülötte a romboló, az öldöklő halál istentelen kultuszának, odasompolyognak titokban, sőt odaállanak már nyíltan az oltogatók közé, belátva és megértve, hogy hitvallásuk bűnös, céljaik a bűnűkrejlő tragikai vétkesség folytán önmagukban omlanak össze, emberáldozataik, amelyekkel lelküismeretlen kufárok a vásárra vitt nemzeti exisztenciát akarták megváltani, meddők. És a feltámadt lelküismeret menteni akarja, ami még menthető, a feltámadt lelküismeret békét kér, békét akar.

Békét követel mindenáron és mentől gyorsabban, mert már tudja, hogy ha ma békét nem köthet, holnap talán pardont kell könyörögnie s kegyelemre megadnia magát a győzőnek, aki ma még hajlandó lehet a méltányos, a becsületes megegyezésre, de holnapra megváltozhatik indulata és diktálni fog. Ez a hangulat lett urrá ellenségeinken, ez vonul meg a gondterhes arcok mély redői mögött, ez sir ki a lelkesedést mesterkélő ujságickek sorai közül, ha figyelő és látó szemmel olvassuk őket. Ez és még valami: az a gyáván és egyre halaványabban meghúzódó fantazmagória, hogy még mindig történhetik egy olyan csuda, amely megfordíthatja rohanásában a végzetet.

Ezt a csodát várják ők és ennek a csodának a tüneteit lesik azzal a sóvárgással, amellyel a siralomház ablakából kutatja a halálraitélt a fehér kendő meglobogását: a tizenkettedik óra utolsó perceiben. És ha a szellő az ut porából felragad holmi papirfoszlányt, nekik már ez is biztatás, nekik már ez is új remény, új felpezsdülése az ernyedő életenergiának, amely már-már megadta magát. És bár mi nem kívánjuk a büntevő halálát, azt mégis kétségbeejtőnek tartanók, ha kitörne béklyóiból, amelyek szétrepesztéséhez mi adtuk meg neki, az új erőt s büntetlenül tehetné tovább is bizonytalanná a jószándéku világ békés fejlődését, gyarapodását, vagyonát és életét!

Elkeseredett közelharcok az olasz fronton.

Magyar és horvát ezredek sikeres ellentámadása.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, június 30.

Olasz harcér:

A Hétközség fensikján levő állásaink tegnap reggeli három óra óta a legnehezebb tüzéség tüzésben állottak, amelyet néhány óra múlva a Col de Rosso és a Monte di Val Bella ellen végrehajtott erős támadások követtek. Míg a Col de Rosso ellen intézett rohamok már kezdetől fogva sikertelenek maradtak, a Monte di Val Bellán az olaszoknak elkeseredett közelharc után sikerült első vonalunkba behatolniok, azonban a 131. magyar gyalogezred és a 18. varasdi ezred zászlóaljainak ellentámadása által ismét kiverettek.

További támadási kísérleteik, valamint a Sisemol ellen és Asiago mellett intézett részletelőretöréseik tüzéségi tüzünkben összeomlottak.

Különbösen mindenütt változó erejű tüzérharc.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, június 30.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

A Lystól északra és az Aisnetől délre fekvő szakaszokon egész napon át fokozott volt a tüzéségi tevékenység. Este az arcvonal többi részén is feléledt az Yser és

a Marne között. Kisebb gyalogsági harcok folytak. Az ellenség az Quregtől délre végrehajtott kisebb előretörései és saját sikeres vállalkozásunk alkalmával a Hartmannswellerkopfon foglyokat ejtettünk.

Udet hadnagy 36-ik és Löwenhardt hadnagy 31-ik légi győzelmét aratta. Jakobs hadnagy az utóbbi napokon 20-ik, 21-ik és 22-ik ellenfelét lötte le.

A párisi szakszervezetek az entente békefeltételeit követelik.

A francia szakszervezetek külsőben álló kongresszusára a párisi szakszervezetek egyesült bizottsága a következő utasításokat kapta:

— Követeljük, hogy az entente-államok kormányai békefeltételeiket végre nyíltan és minden kétértelműség nélkül hozzák a világ tudomására; követeljük, hogy minden békeajánlatot, bármely oldalról jön, azonnal közöljenek a nyilvánossággal, mert igazán a legfőbb ideje, hogy a titkos diplomácia véget érjen.

A Progres de Lyon jelentése szerint a francia munkásszövetség nyilatkozatot tesz közzé, amelyben nyomatékosan követeli, hogy a munkásosztálynak bizonyos erkölcsi elégtételt adjanak és a félreértéseket eloszlassák, valamint felvilágosítsák a népet azokról az általános feltételekről, amelyek között a békét meg lehetne kötni. Mindenekelőtt közelebbről kellene körülnézni, az igazságos és tartós békéről folyton felbukkanó formulát annál is inkább, mert ez idő szerint bizonyos annexionista kampány észlelhető Franciaországban. Sajnálatos, hogy az entente kormányok a békefeltételeket még mindig nem tették közzé.

— A kéveköztözsineg maximális ára. A kormány most kiadott rendeletével a kéveköztö aratógépszineget zár alá vette s egyben maximális árát is megállapította. A kenderből készült aratógépszineg legnagyobb árát kilogrammonként gyári eladásnál 10-70 koronában, keményrostu anyagból készült aratógépszinegnél 12 koronában állapította meg. A kiskereskedői forgalomban való eladásnál legfeljebb tizenöt százalékkal lehet nagyobb árát követelni.

LEGÚJABB.

(Tudósítónk jelenti telefonon.)

Repülőtémadás Páris ellen.

Az éjjel német repülők két ízben is intéztek repülő témadást Páris ellen. Az egyiket éjjel 11 órakor, másikat 12 órakor. Ez utóbbi támadás két óra hosszáig tartott és a ledobott bombák több helyen nagy károkat okoztak.

A franciák terve Oroszországgal.

Párisi ujságok cikkeiben üdvözik Kerenszkijt a politikai küzdőterre visszatérése alkalmából, miből nyilvánvaló az ententnek az a szándéka, hogy Oroszországban újabb államcsint akar elkövetni.

A moszkvai munkások mozgalma.

A moszkvai munkások a kormány lemondását követelik és sürgetik az alkotmányozó gyűlés egybehívását. E követelésekre az indító okot az adta meg, hogy ugy Moszkvában, mint Pétervárott nagy az inség.

Hagymatermelők egyesülése.

Nagy böszén támad ellenünk a Makói Ujság. Mintha nekünk nem is lenne jogunk érdekeink megóvására szervezkednünk. Láthatja mindenki, hogy a Makói Ujság, melynek szerkesztője különben a hagymakereskedők társaságának titkára, teljesen e kereskedők mellé áll. Miért nem kifogásolta, hogy a hagymakereskedők akarnak szövetkezni? Miért keres a hagymatermelők ártatlan egyesülése mögött sötét hátteret? Mikor a hagymakereskedők szindikátusát akarta Ligeti Béla az összes kereskedőkkel nyélbe ütni, akkor ezen kereskedők talán a termelők érdekében akartak egyesülni? Ez ellen nem volt szava az Ujságnak.

Ártatlan dolgot akarunk csinálni azt akarjuk, hogy verejtékes munkánk gyümölcsöt hozzon. Azt akarjuk, hogy a mi szavunkat meghallgassák, mikor a mi zsebünkről van szó. Tudjuk, hogy nem mi fogjuk az árakat megszabni, de legalább elmondhatjuk majd véleményünket. Nem támadta senki sem a képviselőnket, de ha már az Ujság felhozza, megtesszük rá megjegyzésünket. Nem is kívánhatjuk, hogy Eckhardt Vil-

mos kizárólag a termelők érdekében járjon el, hiszen ő részese a Glück-féle Mezőgazdasági részvénytársaságnak, mely hagymakereskedéssel is foglalkozik, de nem is kívánhatjuk a képviselő urtól, hogy leghűbb választói a hagymakereskedők ellen foglaljon állást. Külön termelői érdekeltséget kívánunk. A polgármesterek van elég sok dolga, nem akarjuk a mi egyesülésünkkel is terhelni, nem is jó, ha a polgármestert ily több magánérdeket érintő ügybe lejártnak. Van azonban egy jó emberünk Vertán főjegyző ur, csak ne igyekezzék az Újság elkedvetleníteni. Megakarjuk érdekeinket védni, nem akarjuk, hogy ismét előforduljon, hogy a foghagyma árát akkor emelje fel az intéző bizottság, mikor már a hagyma a kereskedők kezén van. Egy egyesületi tag.

Közreadjuk e cikket, bár az nem fedi a mi álláspontunkat. Előttünk magasabb cél lebeg: az ország közgazdasági haladása. Ez pedig csak úgy érhető el, ha az őstermelés, ipar, kereskedelem kartkárba fűzve haladnak, nem pedig egymásnak vetnek gáncot. Mindenki beláthatja már, hogy szükség van a kereskedelemre, mely a termelőtől, a gyárostól a fogyasztóig viszi az árut, a kereskedelemre, mely csomagol, szállít és a fogyasztás szüksége szerint viszi szét az árut. Nincs szükség ellenben az árdragító lánckereskedésre.

A makói hagymapiacra nincs szükség a termelők értékesítő szövetkezetére, mert a kereskedők nincsenek kartellben, hanem erősen konkurrálnak egymással. Nincs jobb a termelőre, mint az egymással konkurráló kereskedő.

A termelő hivatása az áru — a hagyma — létesítése. Nem ér rá, nem is ért hozzá, hogy kereskedjék. Ha mással végezteti, kereskedőre szorul. Ha azonban a kereskedők kikarnák a termelőket használni, ha pl. mesterségesen szorítanák le az árakat, ugy helye volna a termelők szövetkezetének. A hagymatermelők társadalmi egyesülése ellen senki sem emelhet kifogást.

Ruhasegélyt kapnak a tanárok és a tanítók. A belügyminiszter a közszolgálati alkalmazottak részére elrendelte, hogy saját részükre 1000 kor., családtagjaik számára 400 korona ruhasegélyt utaljanak ki. Most arról kaptunk értesülést, hogy a tanárok és a tanítók is hasonló kedvezményben fognak részesülni. Már kitöltötték részükre az űrlapokat, melynek kitöltése után a ruhasegélyt megkapják. A bevonult tanárok és tanítók ugyanilyen segélyben részesülnek, azzal a különbséggel, hogy saját személyük részére 500 koronát kapnak, de családtagjaik különbség nélkül részesednek a ruhasegélyben.

Egy püspök megálmodta a trónörökös párt meggyilkolását.

Csodálatos álom.

A „Kölnische Volkszeitung“ rendkívül érdekes cikket közöl Lányi József dr. fölszentelt nagyváradi püspök csodálatos álmáról, amelynek különös jelentőséget ad a gyász évforduló. Most volt ugyanis negyedik évfordulója annak, hogy Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökösét és feleségét, Chotek Zsófia hercegnőt, az elvetemült Princip Gavro golyója megölte s ezzel a világháború rettenetes tüzesóvját dobta Európa népei közé.

Lányi püspök magyar nyelvtanára volt a néhai trónörökösnek, aki nagyon szerette a nyiltszívű, kedves modoru magyar főpapot. Gyakran váltottak levelet is s a trónörökös mindig hálással emlékezett vissza az együtt töltött órákra.

Lányi püspök álma egyszerűen a mesével határos s ha valóban igaz, mint ahogy abban semmi okunk sem lehet kételkedni, ez még sok fejtevést fog okozni azoknak a lélekbu vároknak, akik azt a hatodik érzéket kutatják, amelyet idáig az előérzet megfajthetetlen sejtései közt kerestek.

A csodálatos álmot a püspök 1914. június 28-ikára virradó éjjel álmodta, fél négy körül s Lányi dr. állítólag sajátkezü levélben maga beszéli el:

— Junius 28-án négy óra körül — ugymond a levél — borzalmas álomból ébredtem. Azt álmodtam, hogy reggeli órákban íróasztalomhoz léptem, hogy átnézzem a beérkezett postát. Legfelül fekete gyászkeretes levél feküdt, fekete pecsétel és a főherceg címerével. Azonnal megismertem a felejthetetlen főherceg kezeirását. Fölnyitottam a levelet és a levél fején egy égszínké képét láttam, amely egy utat és egy szűk utat ábrázolt. A fenségek egy automobilban ültek, velük szemben egy tábornok, a soffőr mellett egy tiszt ült. Az ut mindkét oldalán hatalmas embertömeg. Két fiatal subanc kivált a tömegből, rálőtt a fenségekre. A levél szövege szószerint, amit álomban láttam, így hangzik:

Méltóságos Püspök Ur, Kedves Lányi dr.! Közlöm Önnek, hogy ma nőmmel együtt Szerajevóban politikai oryijkosság áldozata leszek. Kérjük, imádkozzon értünk és őrizze meg szeretetét és hűségét a jövőben is szegény gyermekeink iránt.

Sziből üdvözlí Ferenc főherceg. Szerajevo, 1914. június 28-án, reggel fél négy órakor.

Remegve és sűrű könnyek között ugrottam ki ágyamból, az órára néztem, mely e pillanatban fél négyet mutatott. Íróasztalomhoz rohantam és leírtam azt, amit álomban láttam és olvastam. Szolgám reggel háromnegyed hatkor lépett a szobába és látta, amint olvasóval ke-

zembem negyed hétkor bejött anyám és egy vendégünk és nekik és a kíváncsi szolgának elmondtam álmat. Azután a házi kápolnába mentem, hogy imádkozzak a fenségekért. Egész napot félelem és aggodalom közt töltöttem, amíg délután fél négy órakor egy Bécsből érkező sürgöny meghozta a borzalmas hírt, hogy a fenségeket Szerajevóban meggyilkolták.

A hadvezetőség kiméletlenül jár el az árdragító üzerekkel szemben.

Az árdragító üzemek megakadályozására a hadvezetőség erélyes, de az idők követelményének mindenben megfelelő rendeletet adott ki. A rendelet meghagyja az összes alárendelt parancsnokságoknak, hatóságoknak és intézeteknek, hogy az árdragító visszaélések elnyomására és a tettesek kérelhetetlenül szigorú megbüntetésére a legszélesebb körben intézkedéseket tegyenek saját hatáskörökben.

Az árdragító ellen való eljárásnál minden egyes esetben haladéktalanul tényvizlatot kell felvenni és azt a kerületi, illetve katonai parancsnoksághoz felterjeszteni. Ugyancsak egyidejűleg a gyanusaktól mindenféle kedvezményt, kinthálás, polgári ruhában járás, stb. meg kell vonni, azt a katonai egyént, aki ellen nyomatékos gyanúk alapján árdragítással elviselt visszaélések miatt feljelentést teszi az állomáshelyéről feltétlenül és sürgősen elhelyezik. — Ha az illető hosszabb, vagy rövidebb szabadságon van, akkor a szabadságidejét azonnal visszavonják és áthelyezéssel kapcsolatosan bevonultatják. Az esetben pedig, ha bármily címen a katonai szolgálat alól fel van mentve, a felmentést nyomban hatálytalanítják.

A tényvizlatok felterjesztésekor javaslatot kell tenni aziránt is, hogy milyen óvintézkedéseket lehetne tenni abból a célból, hogy az illető árdragító a jövőben hasonló üzelmekkel felhagyjon. Ha a gyanúsított a kincstárral szállítóviszonyban van, ezt a körülményt külön is be kell jelenteni. Amennyiben pedig az illető valami köztisztviséget, vagy bármilyen természetű közmegbízást visel, abban az esetben a polgári felettes hatóságot is értesíteni kell a megfelelő eljárás lefolytatása végett.

Ha nagyobb természetű árdragító visszaélésekről van szó, a gyanúsítottat azonnal őrizet alá kell helyezni. Ha az elítelt árdragító a polgári életben valamely címen vagy rendje lett volna, az elítéltekről a kabinetirodát is értesítik.

Intézkedik még ez a rendelet arról, hogy a legénységet ki kell oktatni időről-időre, hogy az ilyen üzelmek ellen ők is működjenek közre. Nevezetesen, ha valakinek ilyen árdragító üzelmek tudomására jutnak, azonnal tegyen arról jelentést az illetékes parancsnokságnak.

A 46-osok művész estélye. Sikerkült mulatság.

Mint előre megjósoltuk, akként sikerült a 46-os katonáknak, tágabb értelemben a mi házi ezredünknek tegnapi művész-estélye.

A mi közönségünk minden tekintetben honorálta azt a nemes törekvést, melyet a mi hős katonáink célul tűztek ki. A 46-osok az ezred özvegyeinek, árváinak és rokkantjainak segítésére rendezte nálunk ezt az estélyt, mint a milyet az országnak más több városában rendezett.

A 46-osok vállalkozását mindenütt úgy erkölcsi, mint anyagi siker koronázta. A mi az itteni erkölcsi és anyagi sikert illeti, dacára az esős időnek, minden tekintetben várakozáson felül áll. A mi közönségünk bőségesen meghozta áldozatát a mi özvegyeink, árváink és rokkantjaink segítésére érdekében.

Magáról az estélyről csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk.

Petrovics György dr. polgármester a töle megszokott ékes szólással nyitotta meg az estélyt.

Utána Váradi Margit opera-énekeső énekelt művészi tökéletességgel opera-áriákat.

Vorák József néhány költeményt szavalt igaz megértéssel.

Sugár Gyula a szegedi nemzeti színház tagja lépett ezután a színpadra és dalaival bővölte el a közönséget.

Óriási sikert aratott Makai Berta, ki kuplékat és dalokat énekelt, melyekért a közönség meleg ovációkban részesítette.

Ritter József gordonka játéka zárta be a művész-estélyt, ki bebizonyította, hogy igazi művész a gordonkán.

Az őseember

NAPI HIREK

— **Hadikölesönjegyzés.** A polgármesteri hivatalnál újabb a követ-hadikölesön jegyzések történetek: Leipnik Ignác 10000, Vas Mihály 1000, Tóth András 15000, Radó Sándor 1000, Popper Gyula 2000, Csávás György 2000, Erdei Ferenc 200, Stern Jenő 1000, Paku József 10000, Hajdu János 5000, Mágori Sándor 5000, Traum Gyula 20000, Dávid Antal 5000, Tóth György 10000, Mágori Ferenc 5000, Sándor Ármenné 1000 kor.

— **Közgyűlés a megyén.** Csabádvármegye törvényhatósági bizottsága holnap, kedden délelőtt Justh János dr. főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tart.

— **A cséplés sürgőssége.** Makó város polgármestere közhírré teszi, hogy a terménykészletek rendkívüli fogyatékoságára, valamint arra, hogy a legkomolyabb élelmezési zavarok csakis úgy kerülhetők el, ha a cséplés a legrövidebb időn belül megkezdődik. Felhívom ennél fogva a lakosságot, hogy a cséplési munkálatok, habár csak őszi árpára és rozsról vonatkozólag is, azonnal kezdjék meg s a kiesélt terményt a H. T.-nek megvételre elszámolás megejtése előtt ajánlják fel. Termelőknél meghatározott időpontig felajánlott illetve átvett terményekért jóval magasabb ár fog fizettetni. A korai cséplésből származó és egy meghatározott időpontig leszállított termények után még külön szállítási prémium is fizetetik, mely prémium 10 naponként csökkenni fog.

— **Jönnek a színészek.** Nagy falragaszok hirdetik, hogy Nádasi József jól szervezett színtársulatával a hó 20-án kezd meg Makón a hat hétre terjedő színi évadot. Nádasiék előadásairól a legnagyobb elismeréssel írnak az újjídekli lapok, hol most a társulat játszik. Ez igen örvendetes a makói színházlátogató közönségre is, mert a legkellemesebb estéket várhatja a nagyobbára újdonságokból összeállított műsorból.

— **Kevesebb katona segítkezhet az ideai aratásban.** Szirmai Sándor báró honvédelmi miniszter ma leiratilag értesítette azokat a vármegyei gazdasági egyesületeket, amelyek az aratási munkák elvégzéséhez katonai munkásoktagok kivételét kérelmezték, hogy az ideai aratáshoz a személyzeti viszonyokra való tekintettel jelentékenyen kevesebb munkásoktagot tud az idén a gazdaközönség rendelkezésére bocsátani, mint tavaly. Felhívja tehát a honvédelmi miniszter a gazdaközönséget, hogy ezt a körülményt tartsa szem előtt és takarékosan bánjanak a mezőgazdaságban az aratásnál a munkaerővel.

— **A hadbavonult iparosok állami segítése.** Szerényi József kereskedelemügyi miniszter most dolgoztatja ki a hadbavonultságot folytató kisipari műhelyek tulajdonosainak támogatására irányuló munkaprogramot. Az ehhez szükséges adatok gyűjtését az ipartestületek tagjaira nézve a kormány az ipartestületek országos szövetségére bízta, amely Makó városára nézve az adatokat az ipartestület útján gyűjti egybe. A makói ipartestület elnöksége ennek megfelelve, felhívja tagjait és pedig kivétel nélkül az összes iparosokat vagy ezek hozzátartozóit, akár volt vagy van hadban az illető, akár nem, hogy az egyéni úrlapok átvétele végett a hó 2-től 5-ig napoként délután 6 órakor az ipartestületnél feltétlenül jelentkezzenek és erre ismerőseiket, rokonikat is figyelmeztessék és felhívják annál is inkább, mert ezen össze-

írás az állami segélyezésnél alapvető fontossággal bír és aki ebből kimarad, az könnyen eleshetik az állami segélyezéstől.

Csütörtökön bemutatóra kerül a Makói Uránia Mozgófényképszínházban **AZ ÖSEMBER** című fantasztikus dráma, a magyar filmművészet egyik legkiválóbb remeke.

Ngiltér.

E rovatban közölkéért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Értesítés.

Régi ismerőseim óhajának eleget téve, üzlethelyiség hiányában cipész műhelyemet Arany János-utca 14. szám alatt nyitottam meg, hol az érvényre lépett miniszteri rendelet alapján, makszimális áron vállalkok el megbízásokat.

Egy év óta vagyok ide haza, mely idő alatt Singer Lipótnál vállaltatott lábbelineműeket készítettem el nagy körültekintéssel.

Most azonban Erdély-Magyarország nagyobb városaiba szerzett egy negyed százados tapasztalatomat óhajtom a saját megrendelőim javára érvényesíteni.

Megrendelés átvételéért, pláne ha az illető hozzávaló anyaggal bír, kívánatra házhoz megyek.

Minden egyes megrendelőmet arra kérem, ha nincs megelégedve, mondja el nekem, ha meg van elégedve, mondja el mindenkinek.

Tisztelettel
Molnár Sándor,
cipész.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Írta: Tölgryess Mihály.

Minden jog fenntartva.

— Csak hadd menjen! Meg leszünk mi nála nélkül is! De azért ezt megfogja keserülni.

— Nem, nem, Elemér! Nem akarom, hogy én miattam viszálykodásba kerülj nővéreddel. Belátom, hogy nem vagyok hozzá való.

— Most már semmi rangkülömbőség sincs köztetek, mert feleségem vagy, sőt mint a kastély uránéje föltette is állasz! Ily sértést tehát nem lehet tűrni s ha bocsánatot nem kér tőled...

— Oh Elemér, az istenre kérék, ne bolygassuk ezt!

— Jó, jó! Kedvedért hallgatni akarok most, de azért megjön az idő, midőn majd elégtételt szerzek neked és magamnak is.

— Körutjuk alkalmával Elemér legényszobájába is beértek, melynek egyszerű, de igen izléses berendezése igen tetszett Ilonkának. Megnézett minden tárgyat, megsimogatta az otománt, melyen Elemér pihenni szokott, leült íróasztala elé, s gyö-

nyörrel szemlélte a rajta levő apróságokat, műtárgyakat.

Egyebek között gyönyörű elefántcsont keretben megpillantotta saját fényképét is. Ennek látása könnyekig meghatotta őt s boldogan borult Elemér keblére. Az éjjeli szekrényen megpillantott egy kis orvosságos üvegcsét, amelyben látszó folyadék volt.

— Mi ez? kérde Ilonka s az üvegcsét kezébe vette. Biztosan hátramaradt orvosság a multkori betegségéből.

Elemér zavarban volt. Ez volt az altató szer, melyet Hanustól kapott s e percen nem tudta, vajjon megmodhatja e ezt Ilonkának. Nehogy azonban rosszat gyanítson, még is rászánta magát, hogy megmondja.

— Lásd kedvesem, ez ama szer, melynek leírását az a régi írás foglalja magában, melyet nem régiben adtál nekem kibetűzés végett.

— És csakugyan kibetűzted?

— Én nem, hanem Hanus néni! Ahogy ránézett, mindjárt tudta is, mit jelent és ajánlkozott, hogy e szert meg is csinálja.

— Ez tehát altató szer lenne! szölt mintegy merengve Ilonka. Úkapám tehát ilyen haszotalanságokkal foglalkozott. De szólj Elemér, miért csináltattad meg?

— Magam sem tudom! De lehet, hogy valamikor jó szolgálatot tehet.

— Az istenért! kulesolta össze kezeit Ilonka, csak nem akarod bevenni?

Hova gondolsz! kacagott fel Elemér.

Oh istenem, szepeget Ilonka, úgy félek, hogy talán nem is altató szer, hanem mérge.

(Folyt. köv.)

Az őseMBER

Elveszett

egy pénzszégyen benne levő értékes iratokkal együtt 29-ikén este a lelei-ut mentén a Dorka-dűlő vezető uton, a Jänger sarkától a vágóhid mellett szélmalomig. A pénzt megtarthatja az illető magának, csak az iratokat kérem a Független Újság kiadóhivatalába behozni, hol illő jutalomban részesül.

Kovács Jánosné.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámuel özv. cég.

5 ÉS FÉL LÁNC HERE

Szentlőrincen kaszálásra eladó.

Értekezni lehet Hajnal-u. 13. sz. a.

ÖZV. DR. KISS PÁLNÉVAL.

Makó város hirdetései.

A nem termelő lakosság összeírása.

Az 1918. évi buza, rozs, kétszeres, köles, tatárka, árpa és zab termések zár alá vétele, igénybevétele és feldolgozásának szabályozása tárgyában kiadott 2490—1918. M. E. számú rendelet 10. § a értelmében mindazokról, akik nem termelők, a hatóság megfelelő összeírást tartozik legkésőbb július hó 10-ig elkészíteni.

Felhívom tehát a nem termelő lakosságot, hogy az összeírás megejtése végett a városházán (az élelmezési ügyosztálynál) az alábbi sorrendben okvetlen jelentkezzenek, mert másként a nem termelők számára szükséges gabonát nem tudja biztosítani.

Hangsúlyozom, hogy ebbe az összeírásba kizárólag csak a nem termelők vehetők fel, azoknak tehát, akik az 1918. évi terméstről hasznbér, munkabér, aratórészt, cséplőrészt, konvenció, párbér vagy más természetbeni szolgáltatás fejében kap a termelőtől, buzát, rozst, kölest, tatárkát, árpát vagy zabot nem kell és nem is szabad jelentkezni, akkor sem, ha a kapott, illetőleg kilátásba helyezett természetbeni szolgáltatás nem fedezi az egész évi szükségletet.

A jelentkezés alkalmával mindenki hozza magával bevásárlási könyvecskéjét.

A jelentkezés betűszerinti sorrendje szigorúan betartandó. Aki a jelentkezés alkalmával foglalkozását, családtagjainak számát hamisan valja be, a legszigorubban lesz büntetve.

A jelentkezés sorrendje:

Julius 2-án K.
Julius 3-án L, M.
Julius 4-én N, O, P.
Julius 5-én R, S.
Julius 6-án Sz, T.
Julius 7-én U, V, Z.
Makó, 1918, június hó 24.

Dr. Petrovics György
polgármester.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

földek eladó.

Értekezni lehet

Iritz Miksával.

„Gavallér” cigaretta-hüvely s papir

nikotin mentes. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Szegedi-utca 1. (Dégi István házában.)

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL.

A cséplés sürgőssége. Makó város polgármestere közhírré teszi, hogy a terménykészletek rendkívüli fogyatékoságára, valamint arra, hogy a legkomolyabb élelmezési zavarok csakis úgy kerülhetők el, ha a cséplés a legrövidebb időn belül megkezdődik. Felhívom ennél fogva a lakosságot, hogy a cséplési munkálatok, habár csak őszi árpára és rozsról vonatkozólag is, azonnal kezdjék meg s a kiesélt terményt a H. T.-nek megvételre elszámolás megejtése előtt ajánlják fel. Termelőknél meghatározott időpontig felajánlott illetve átvett terményekért jóval magasabb ár fog fizetettetni. A korai cséplésből származó és egy meghatározott időpontig leszállított termények után még külön szállítási prémium is fizetettetik, mely prémium 10 naponként csökkenni fog.

Jönnek a színészek. Nagy falragaszok hirdetik, hogy Nádasi József jól szervezett színtársulatával e hó 20-án kezd meg Makón a hat hétre terjedő színi évadot. Nádasiék előadásairól a legnagyobb elismeréssel írnak az újvidéki lapok, hol most a társulat játszik. Ez igen örövendetes a makói színházlátogató közönségre is, mert a legkellemesebb estét várhatja a nagybárá udonságokból összeállított műsorból.

Kevesebb katona segédkezhet az idei aratásban. Szirmai Sándor báró honvédelmi miniszter ma leiratilag értesítette azokat a vármegyei gazdasági egyesületeket, amelyek az aratási munkák elvégzéséhez katonai munkásoktagok kivételét kérelmezték, hogy az idei aratáshoz a személyzeti viszonyokra való tekintettel jelentékenyen kevesebb munkásoktagot tud az idén a gazdaközönség rendelkezésére bocsátani, mint tavaly. Felhívja tehát a honvédelmi miniszter a gazdaközönséget, hogy ezt a körülményt tartsa szem előtt és takarékosan bánjanak a mezőgazdaságban az aratásnál a munkaerővel.

A hadbavonult iparosok állami segítése. Sztéryny József kereskedelemügyi miniszter most dolgoztatja ki a hadbavonulás folytán bezárt kisipari műhelyek tulajdonosainak támogatására irányuló munkaprogramot. Az ehhez szükséges adatok gyűjtését az ipartestületek tagjaira nézve a kormány az ipartestületek országos szövetségére bízta, amely Makó városára nézve az adatokat az ipartestület útján gyűjti egybe. A makói ipartestület elnöksége ennek megfelelően, felhívja tagjait és pedig kivétel nélkül az összes iparosokat vagy ezek hozzátartozóit, akár volt vagy van hadban az illető, akár nem, hogy az egyéni úrlapok átvétele végett e hó 2-től 5-ig napoként délután 6 órakor az ipartestületnél feltétlenül jelentkezzenek és erre ismerőseiket, rokonikat is figyelmeztessék és felhívják annál is inkább, mert ezen össze-

írás az állami segélyezésnél alapvető fontossággal bír és aki ebből kimarad, az könnyen eleshetik az állami segélyezéstől.

Csütörtökön bemutatóra kerül a Makói Uránia Mozgófényképszínházban

AZ ÖSEMBER

című fantasztikus dráma, a magyar filmművészet egyik legkiválóbb remeke.

Nyilttér.

E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Értesítés.

Régi ismerőseim óhajának eleget téve, üzlethelyiség hiányában cipész műhelyemet Arany János-utca 14. szám alatt nyitottam meg, hol az érvényre lépett miniszteri rendelet alapján, makszimális áron vállalkok el megbízásokat.

Egy év óta vagyok ide haza, mely idő alatt Singer Lipótnál válaltatott lábbelineműket készítettem el nagy körültekintéssel.

Most azonban Erdély-Magyarország nagyobb városaiba szerzett egy negyed százados tapasztalatomat óhajtom a saját megrendelőim javára érvényesíteni.

Megrendelés átvételéért, pláne ha az illető hozzávaló anyaggal bír, kívánatra hához megyek.

Minden egyes megrendelést arra kérem, ha nincs megelégedve, mondja el nekem, ha meg van elégedve, mondja el mindenkinek. Tisztelettel

Molnár Sándor,
cipész.

REGENY

A patakmalom tündére.

Írta: Tölgyessy Mihály.

Minden jog fenntartva.

— Csak hadd menjen! Meg leszünk mi nála nélkül is! De azért ezt megfogja keserülni.

— Nem, nem, Elemér! Nem akarom, hogy én miattam viszálykodásba kerülj nővéreddel. Belátom, hogy nem vagyok hozzá való.

— Most már semmi rangkülömbőség sincs köztetek, mert feleségem vagy, sőt mint a kastély uraője fölötte is állasz! Ily sértést tehát nem lehet tűrni s ha bocsánatot nem kér tőled...

— Oh Elemér, az istenre kérlek, ne bolygassuk ezt!

— Jó, jó! Kedvedért hallgatni akarok most, de azért megjön az idő, midőn majd elégtételt szerzek neked és magamnak is.

— Körutjuk alkalmával Elemér legényszobájába is beértek, melynek egyszerű, de igen izléses berendezése igen tetszett Ilonkának. Megnézett minden tárgyat, megsimogatta az otománt, melyen Elemér pihenni szokott, leült íróasztala elé, s gyö-

nyörrel szemlélte a rajta levő apróságokat, műtárgyakat.

Egyebek között gyönyörű elefántcsont keretben megpillantotta saját fényképét is. Ennek látása könnyekig meghatotta őt s boldogan borult Elemér keblére. Az éjjeli szekrényen megpillantott egy kis orvosság üvegesét, amelyben látszó folyadék volt.

— Mi ez? kérde Ilonka s az üvegesét kezébe vette. Biztosan hátramaradt orvosság a multkori betegségéből.

Elemér zavarban volt. Ez volt az altató szer, melyet Hanustól kapott s e percben nem tudta, vajjon megmodhatja e ezt Ilonkának. Nehogy azonban rosszat gyanítson, még is rászánta magát, hogy megmondja.

— Lásd kedvesem, ez ama szer, melynek leírását az a régi írás foglalja magában, melyet nem régiben adtál nekem kibetűzés végett.

— És csakugyan kibetűzted?

— Én nem, hanem Hanus néni!

Ahogy ránézett, mindjárt tudta is, mit jelent és ajánkozott, hogy e szert meg is csinálja.

— Ez tehát altató szer lenne! szolt mintegy merengve Ilonka. Úkapám tehát ilyen haszotalanságokkal foglalkozott. De szólj Elemér, miért csináltattad meg?

— Magam sem tudom! De lehet, hogy valamikor jó szolgálatot tehet.

— Az istenért! kulesolta össze kezét Ilonka, csek nem akarod bevenni?

Hova gondolsz! kacagott fel Elemér.

Oh istenem, szepeget Ilonka, ugy félek, hogy talán nem is altató szer, hanem méreg.

(Folyt. köv.)

Az öseember

Elveszett

egy pénzszény benne levő értékes iratokkal együtt 29-ikén este a lelei-ut mentén a Dorka-dűlő vezető uton, a Jángor sarkától a vágóhid mellett szelmalomig. A pénzt megtarthatja az illető magának, csak az iratokat kérem a Független Ujság kiadóhivatalába behozni, hol illő jutalomban részesül.

Kovács Jánosné.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámuel özv. cég.

5 ÉS FÉL LÁNC HERE

Szentlőrincen kaszálásra eladó.
Értekezni lehet Hajnal-u. 13. sz. a.
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉVAL.

Makó város hirdetményei.

A nem termelő lakosság összeírása.

Az 1918. évi buza, rozs, kétszemes, köles, tatarka, árpa és zab termések zár alá vétele, igénybevétele és feldolgozásának szabályozása tárgyában kiadott 2490—1918. M. E. számú rendelet 10. § a értelmében mindazokról, akik nem termelők, a hatóság megfelelő összeírást tartozik legkésőbb július hó 10-ig elkészíteni.

Felhívom tehát a nem termelő lakosságot, hogy az összeírás megejtése végett a városházán (az élelmezési ügyosztálynál) az alábbi sorrendben okvetlen jelentkezzenek, mert másként a nem termelők számára szükséges gabonát nem tudja biztosítani.

Hangsúlyozom, hogy ebbe az összeírásba kizárólag csak a nem termelők vehetők fel, azoknak tehát, akik az 1918. évi termésről haszonbér, munkabér, aratórészt, cséplőrészt, konvenció, párbér vagy más természetbeni szolgáltatás fejében kap a termelőtől, búzát, rozst, kölest, tatarkát, árpát vagy zabot nem kell és nem is szabad jelentkezni, akkor sem, ha a kapott, illetőleg kilitásba helyezett természetbeni szolgáltatást nem fedezi az egész évi szükségletet.

A jelentkezés alkalmával mindenki hozza magával bevásárlási könyvecskéjét.

A jelentkezés betűszerinti sorrendje szigorúan betartandó. Aki a jelentkezés alkalmával foglalkozását, családtagjainak számát hamisan valja be, a legszigorubbán lesz büntetve.

A jelentkezés sorrendje:

Julius 2-án K.
Julius 3-án L, M.
Julius 4-én N, O, P.
Julius 5-én R, S.
Julius 6-án Sz, T.
Julius 7-én U, V, Z.
Makó, 1918, június hó 24.

Dr. Petrovics György
polgármester.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztaföldek eladó.

Földek eladó.

Értekezni lehet
Iritz Miksával.

„Gavallér” cigaretta-hüvely s papír

nikotin mentes. Kapható
Kovács Sándor
papirkereskedésében Makó, Szegedi-utca 1. (Dégi István házában.)

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadó

IRITZ MIKSÁNÁL.

Figyelem!

Valódi

„Hardtmuth“ írónok

2-s és 3-s számu, legfinomabb noteszba való

„Kohinor“ tinta-ceruzák

csontvégű és „KOHINOR“ IRÓNOK érkeztek.

Sorvezető irodai alak.

Legjobb szórakoztató:

vető-kártya

tízféle felirással. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Szegedi-u. 1. sz.

Papirkereskedésemben

mindenféle irodai papírok, u. m.: miniszter, famentes fehér és szürke fogalmi beszerezhető.

IRÓGÉP-PAPIR

kifogástalan minőség, a gépet nem rongálja, a betűk még régebbi használt gépeknél is tiszta, olvasható képet kapnak, ez a papír kizárólag írógéphez készült, azonban tollal is könnyen lehet írni reá, mert tiszta famentes.

LEVÉLPAPIROK

olcsó árban és tetszésszerű választásban.

REMEK

KÉPES-LAPOK

dus választékban. Legszebb olajos-festmények, tájképek és szébbnél-szebb felvételek.

Csomagoló- és itatópapírok

Tisztelettel

(MARJAI) KOVÁCS SÁNDOR, MAKÓ
SZEGEDI-UTCA 1. (Dégi István Ferenc házában).

A MAKÓI URÁNIA MOZGÓFÉNYKÉPSZINHÁZ

Csütörtökön, július 4-én

Július 4-én

AZ ÖSEMBER

Fantasztikus dráma 4 felvonásban.

Irták: Somlyó Zoltán és Győri Ernő. — Rendezte: Deésy Alfréd.

SZEREPLŐK:

A kormányzó	Kornay Richard
Kormányzóné	Gorthy Myra
Saulus dr.	Turán Gusztáv
Dominus	Kurd Viktor.

A KIS GÉZENGUZ

vígjáték 2 felvonásban.

Július 4-én

EGY ELŐADÁS: Pontosan 9 órai kezdettel.

Számozott jegyek előre válthatók az előadás napján délelőtt 10—12-ig, délután 5 órától.

Pénztárnyitás este 7 órakor.